

Tisková zpráva

Praha, 12. prosince 2017

Prezidentští kandidáti a jejich pohled na dezinformace

Pražský institut bezpečnostních studií ([Prague Security Studies Institute](#), PSSI) spustil 4. prosince výzkumnou část projektu [České volby v ěře dezinformací](#), během něhož bude sledovat způsob, jakým platformy šířící dezinformace informují o průběhu kampaně před prezidentskými volbami 2018.

„Již na podzim jsme v rámci tohoto projektu sledovali platformy šířící dezinformace před parlamentními volbami. Právě poznatky našeho výzkumu přispěly k identifikaci dezinformace obviňující ČSSD z příprav vytunelování zásob lithia. Tato dezinformace byla původně publikována na webu Aeronet, avšak posléze se rychle rozšířila a stala se dokonce součástí kampaní některých kandidujících subjektů. Právě „[kauza lithium](#)“, která opětovně ukázala, že česká společnost se stále neumí dezinformacím efektivně bránit, byla jedním z důvodů, proč jsme se rozhodli v našem výzkumu pokračovat i v době voleb prezidentských,“ říká hlavní koordinátor projektu Jonáš Syrovátka z Pražského institutu bezpečnostních studií. Pravidelné výstupy projektu je možné sledovat na [webu PSSI](#) a na [facebookovém](#) a [twitterovém](#) účtu.

„Možnost, že dezinformace ovlivní průběh kampaně a výsledek prezidentských voleb, nelze podceňovat a prezidentští kandidáti, média i široká veřejnost by tomuto tématu měli věnovat náležitou pozornost. Proto jsme oslovili všechny prezidentské kandidáty s dotazem na jejich názor na problematiku dezinformací a jejich možného vlivu na volební kampaně,“ doplňuje Jonáš Syrovátka. Odpovědi poskytl Pražskému institutu bezpečnostních studií Pavel Fischer, Petr Hannig, Marek Hilšer, Michal Horáček, Jiří Hynek a Vratislav Kulhánec. Ostatní oslovení kandidáti na tento dotaz do pondělí 11. 12. nereagovali.

Obavy z vlivu dezinformací na průběh prezidentských voleb již vyjádřili i někteří kandidáti. *„Já bych se nerad v březnu příští rok dozvěděl, že naše tajné služby po vyhodnocení situace konstatují, že i u nás došlo k ovlivnění demokratičnosti voleb cizími tajnými službami,“* vysvětlil prezidentský kandidát Jiří Drahoš, proč navštívil odcházejícího premiéra Bohuslava Sobotku a vyjádřil své obavy, že zdejší blížící se prezidentské volby ovlivňují zahraniční tajné služby prostřednictvím dezinformací, uvedl 11. 12. [týdeník Respekt](#).

Odpovědi jednotlivých kandidátů (seřazených v abecedním pořadí) bez redakčních úprav najdete zde:

Pavel Fischer: *“Ohledně dezinformací bychom měli být obezřetní, ale neměli bychom šířit strach a podléhat panice z možného ovlivnění voleb - mohlo by jít o delegitimizaci celého volebního klání. Za důležitou zprávu přitom*

považuji ujištění BIS, že dosud nezaznamenala žádné pokusy o ovlivnění prezidentské volby v ČR ze strany zahraničních zpravodajských služeb. Apeluji na občany, aby před prezidentskou volbou neztráceli důvěru, že soutěž je otevřená, a hlavně aby používali kritický rozum.”

Petr Hannig: *“Zatím jsem se nesetkal vzhledem k mé kandidatuře s nějakými dezinformacemi.”*

Marek Hilšer: *“Oceňuji práci několika českých organizací, které se zabývají problematikou účelových desinformací v kyberprostoru, mezi které patří i Prague Security Studies Institute. Online svět se stal místem mocenského boje, místem ve kterém lze snadno ovlivňovat a kontrolovat miliony uživatelů. Šíření nepodložených informací či dokonce záměrných desinformací za účelem ovlivnění názorů a postojů obyvatel je vážná hrozba pro stabilitu demokratických režimů a jejich institucí. Budu moc rád, pokud se podaří zvýšit informační gramotnost a kritické myšlení uživatelů internetu, abychom tuto hrozbu dokázali eliminovat.”*

Michal Horáček: *“Dezinformace jsou jednou ze složek hybridního konfliktu, v němž se nade vše pochybnost nacházíme. Jsou extrémně zákeřné, protože možnosti obrany jsou omezené. Sám jsem zvolil dle mého soudu jedinou strategii: jsem maximálně transparentní, takže kdykoli o mně někdo lže, je snadné takovou lež vyvrátit. Dále nepodporuji dezinformační média tím, že bych jim dával rozhovory nebo dokonce peníze. A v neposlední řadě se aktivně zastávám i svých politických protivníků, když zjistím, že o nich někdo šíří lži. Boj s dezinformacemi tedy pro mě znamená tři věci: transparentnost, nulovou toleranci lhářům a obyčejnou politickou i lidskou slušnost.”*

Jiří Hynek: *“S dezinformacemi lze bojovat. Kritickým myšlením, pojmenováváním věcí tak, jak jsou - bez politické korektnosti, která pokrčuje skutečnou realitu, vzděláním a zejména tím, že se mainstreamová média budou snažit obnovit důvěru čtenářů a diváků, kterou zjevně ztrácejí.”*

Vratislav Kulháněk: *“V první řadě bych rád upozornil, že pomluva a šíření pomluvy je sice jistou dezinformací, ale dle mého soudu není nutné za vším hned vidět práci tajných služeb. Díky možnosti napsat na net prakticky cokoliv k dezinformacím dnes nepochybně dochází. Vždyť třeba ve veřejně přístupné a hojně citované Wikipedii, která má být nositelkou obecné a ucelené informace o člověku, dokáže editovat, tedy přepsat, kdokoliv cokoliv bez jakékoliv kontroly. Příklady ovlivnění vidí média v předvolebním boji ve Francii, dříve na Ukrajině, Bulharsku, či USA. Nutno zdůraznit, že se však ještě nikomu nepodařilo prokázat, že šlo o práci tajných služeb nebo na ně napojených subjektů. Denodenně naopak můžeme vidět mediální nabobtnování jakýchkoliv zpráv slibujících nějakou senzaci, aniž by stejná média stejně usilovně pátrala po původu a okolnostech zdrojů prvotní informace. A pokud mám uvést nějaký příklad manipulace veřejným míněním, napadá mě kupříkladu televizní stanice Barrandov se svou publicistikou.”*